

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ
ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΚΑΙ
ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Ταχ. Δ/ση : Βασ. Σοφίας 15
Τ.Κ. 106 74 Αθήνα
Τηλέφωνο : 213 1313250,-3340, -3378,-3337
Email: ped.hrm@ypes.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 7/12/2022

Αριθ. Πρωτ.:
ΔΙΔΑΔ/Φ.69/ 220 /οικ. 18990

ΠΡΟΣ :
Όπως πίνακας αποδεκτών
Με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

ΘΕΜΑ: Ν.4997/2022 «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις» και λοιπές διευκρινίσεις

Σχετ.: Οι αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/185/οικ.19379/8-10-2021 (ΑΔΑ: ΩΥΣΑ46ΜΤΛ6-ΒΤΡ) και ΔΙΔΑΔ/Φ.69/215/οικ.14695/20-9-2022 (ΑΔΑ: 6Ζ6846ΜΤΛ6-5ΩΩ) εγκύκλιοι της Υπηρεσίας μας

Σε συνέχεια των ως άνω εγκυκλίων της Υπηρεσίας μας, σας ενημερώνουμε ότι στο ΦΕΚ 219 Α΄ δημοσιεύτηκε ο ν.4997/2022 «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις», στα άρθρα 43 και 44 (Κεφάλαιο Η΄) του οποίου περιλαμβάνονται νομοθετικές ρυθμίσεις της Γενικής Γραμματείας Εργασιακών Σχέσεων για τροποποιήσεις διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας σχετικά με την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας του άρθρου 142 του ν.3655/2008 και τη χορήγηση του μεταγενέθλου τμήματος της άδειας μητρότητας.

Α. ΕΙΔΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Συγκεκριμένα όσον αφορά την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας σε συνέχεια των αναφερόμενων στην περ. 7 του Κεφαλαίου Β΄ της αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/185/οικ.19379/8-10-2021 εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας (ΑΔΑ: ΩΥΣΑ46ΜΤΛ6-ΒΤΡ) για υπαλλήλους με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ με ή χωρίς οργανική θέση, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν.4997/2022 «Επέκταση ειδικής παροχής προστασίας μητρότητας - Τροποποίηση άρθρου 142 ν.3655/2008» τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν.3655/2008 ως προς τη χρονική διάρκεια της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας και πλέον, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4997/2022 (25-11-2022), η μητέρα εργαζόμενη

που είναι ασφαλισμένη του ΙΚΑ - ΕΤΑΜ, νυν e-ΕΦΚΑ, μετά τη λήξη της άδειας λοχείας και της ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, καθώς επίσης και η εργαζόμενη που αμέσως μετά τα ανωτέρω διαστήματα κάνει χρήση ετήσιας κανονικής άδειας, εφόσον αυτό είναι απαραίτητο με βάση της ετήσιες προθεσμίες για τη χορήγησή της, δικαιούται να λάβει **ειδική άδεια προστασίας μητρότητας εννέα (9) μηνών**. Αν δεν κάνει χρήση της προβλεπόμενης από την ως άνω ΕΓΣΣΕ ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας, η μητέρα δικαιούται αμέσως μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας την ως άνω ειδική άδεια προστασίας της μητρότητας, στη συνέχεια δε και το μειωμένο ωράριο που προβλέπεται από το άρθρο 37 του ν.4808/2021. Ως ημερομηνία έναρξης της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας ορίζεται η επομένη της λήξης των ανωτέρω αδειών.

Επιπρόσθετα, όσον αφορά τη χορήγηση της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας στην τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας και στην εργαζόμενη, που υιοθετεί τέκνο από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών με το άρθρο 43 του ν.4997/2022 προστίθενται στο άρθρο 142 του ν.3655/2008 τα εξής: «α) ως «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων και μετά από απόφαση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας παραλαμβάνει, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, παιδί από κοινωνική υπηρεσία της κατά περίπτωση Μονάδας Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή άλλου φορέα που έχει υπό την προστασία του το παιδί ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, και β) ως «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» νοείται: βα) η ημερομηνία φυσικής παράδοσης, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, του παιδιού στην «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» από την κατά περίπτωση Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή από όποιον άλλον φορέα έχει υπό την προστασία του το παιδί, όπως αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας, ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, όπως αποδεικνύεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που συνάπτει η «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» με τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού, ή ββ) η ημερομηνία, κατά την οποία καθίσταται τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει αλλοδαπή απόφαση υιοθεσίας από την εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο».

Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 43 του ν.4997/2022 προστίθεται παρ. 2 στο άρθρο 142 του ν.3655/2008 σύμφωνα με την οποία: «2. Η μητέρα δικαιούται να μεταβιβάσει έως επτά (7) μήνες από την ειδική άδεια προστασίας μητρότητας της παρ. 1 προς τον πατέρα, αν αυτός εργάζεται με σχέση εξαρτημένης εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις με πλήρη ή μερική απασχόληση. Για όσο χρόνο ο πατέρας λαμβάνει την άδεια που του έχει μεταβιβάσει η μητέρα, δικαιούται τις παροχές και τις συνέπειες ως προς την ασφαλιστική κάλυψη της παρ. 1. Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη μεταβίβαση της ειδικής άδειας προστασίας μητρότητας, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας».

Με την παρ. 2 των μεταβατικών διατάξεων του άρθρου 83 του ν.4997/2022 προβλέπεται ότι: «2. Στο άρθρο 43 του παρόντος υπάγονται και οι δικαιούχοι που

κάνουν χρήση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας της παρ. 1 του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 (Α' 58) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος και για όσο χρόνο απομένει μέχρι τη συμπλήρωση των εννέα (9) μηνών».

Επομένως, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις οι υπάλληλοι ΙΔΟΧ οι οποίοι κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του ν. 4997/2022 (25-11-2022) κάνουν χρήση της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας δικαιούνται να λάβουν το υπόλοιπο της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας μέχρι τη συμπλήρωση των εννέα (9) μηνών. Ωστόσο, σε περίπτωση που έχουν λάβει ήδη την ειδική άδεια προστασίας της μητρότητας διάρκειας έξι (6) μηνών και αυτή έληξε πριν την έναρξη ισχύος του ν. 4997/2022 (25-11-2022) δεν δικαιούνται το υπόλοιπο της ειδικής άδειας προστασίας της μητρότητας μέχρι τη συμπλήρωση των εννέα (9) μηνών.

Β. ΜΕΤΑΓΕΝΕΘΛΙΟ ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Συγκεκριμένα όσον αφορά την ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας σε συνέχεια των αναφερόμενων στην περ. 4 του Κεφαλαίου Β' της αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/185/οικ.19379/8-10-2021 εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας (ΑΔΑ: ΩΥΣΑ46ΜΤΛ6-ΒΤΡ) για υπαλλήλους με σχέση εργασίας ΙΔΟΧ με ή χωρίς οργανική θέση, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Με τις διατάξεις του άρθρου 44 του ν.4997/2022 «Επέκταση της άδειας μητρότητας στην υιοθεσία - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 44 ν. 4488/2017» στο τέλος της παρ. 2 του άρθρου 44 του ν. 4488/2017 (Α' 137), περί παρένθετης μητρότητας, για τη χορήγηση του μεταγενέθλιου τμήματος της άδειας μητρότητας στην τεκμαιρόμενη μητέρα του άρθρου 1464 του Αστικού Κώδικα, που αποκτά τέκνο με τη διαδικασία της παρένθετης μητρότητας, καθώς και στην εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια και έως την ηλικία των οκτώ (8) ετών, προστίθενται ρυθμίσεις ως εξής: «...Για την εφαρμογή της παρούσας: α) ως «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» νοείται η εργαζόμενη γυναίκα, η οποία είναι εγγεγραμμένη στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων και μετά από απόφαση της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας παραλαμβάνει, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, παιδί από κοινωνική υπηρεσία της κατά περίπτωση Μονάδας Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή άλλου φορέα που έχει υπό την προστασία του το παιδί ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, και β) ως «ένταξη του παιδιού στην οικογένεια» νοείται: βα) η ημερομηνία φυσικής παράδοσης, για φροντίδα και ανατροφή με σκοπό την υιοθεσία, του παιδιού στην «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» από την κατά περίπτωση Μονάδα Παιδικής Προστασίας και Φροντίδας ή από όποιον άλλον φορέα έχει υπό την προστασία του το παιδί, όπως αποδεικνύεται από σχετικό έγγραφο της αρμόδιας κοινωνικής υπηρεσίας, ή από τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού ακόμη και πριν την έκδοση της δικαστικής απόφασης υιοθεσίας, όπως αποδεικνύεται με συμβολαιογραφικό έγγραφο που συνάπτει η «εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο» με τον φυσικό γονέα ή τους φυσικούς γονείς του παιδιού, ή ββ) η ημερομηνία, κατά την οποία καθίσταται τελεσίδικη η δικαστική απόφαση που αναγνωρίζει αλλοδαπή απόφαση υιοθεσίας από την εργαζόμενη που υιοθετεί τέκνο. Η προθεσμία για την υποβολή αιτήματος για χορήγηση του μεταγενέθλιου τμήματος του επιδόματος μητρότητας (επίδοματος λοχείας) αρχίζει από την ένταξη του παιδιού στην οικογένεια».

Γ. ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΕΚΝΟΥ – ΟΜΟΙΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ

Σε συνέχεια της αριθ. ΔΙΔΑΔ/Φ.69/215/οικ.14695/20-9-2022 (ΑΔΑ: 6Ζ6846ΜΤΛ6-5ΩΩ) εγκυκλίου της Υπηρεσίας μας και κατόπιν ερωτημάτων που έχουν υποβληθεί στην Υπηρεσία μας διευκρινίζεται ότι τα αναφερόμενα στην ανωτέρω εγκύκλιο σχετικά με τον καθορισμό των όμοιων διευκολύνσεων προκειμένου να προσδιοριστεί η διάρκεια της άδειας για ανατροφή τέκνου σε περίπτωση που δικαιούχος όμοιων διευκολύνσεων είναι και ο/η σύζυγος, αφορούν όλες τις περιπτώσεις εφαρμογής της παρ. 3 του άρθρου 53 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) και όχι μόνο τους νεοδιοριζόμενους υπαλλήλους.

Δ. ΓΕΝΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

1. Ερωτήματα που αφορούν υπαλλήλους Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού θα απευθύνονται ή θα αποστέλλονται αρμοδίως στη Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών (info@ypes.gr).
2. Οι αποδέκτες της παρούσας εγκυκλίου παρακαλούνται να την κοινοποιήσουν, με κάθε πρόσφορο τρόπο, στους υπαλλήλους και σε όλους τους φορείς που υπάγονται ή εποπτεύονται από αυτούς, εφόσον ανήκουν στο πεδίο εφαρμογής των σχετικών ρυθμίσεων.
3. Ερωτήματα που υποβάλλονται από Ν.Π.Ι.Δ. θα πρέπει να απευθύνονται στους εποπτευόμενους φορείς και δεδομένου ότι στα Ν.Π.Ι.Δ. εφαρμόζεται κατ' αρχήν η εργατική νομοθεσία ή ο οικείος Κανονισμός Προσωπικού, εφόσον υπάρχει, και μόνο κατ' εξαίρεση ο Υπαλληλικός Κώδικας, με την προϋπόθεση ρητής παραπομπής στις διατάξεις του, στα ερωτήματα αυτά θα πρέπει να προκύπτει το εφαρμοστέο νομοθετικό πλαίσιο.
4. Εφόσον κατά την εφαρμογή των διατάξεων ανακύπτουν ερωτήματα, τα οποία δεν καλύπτονται από τις οδηγίες που δίνονται με την παρούσα ή προηγούμενες εγκυκλίους, οι Δ/νσεις Προσωπικού αποκλειστικά δύναται να απευθύνονται στην Υπηρεσία μας για περαιτέρω πληροφορίες ή διευκρινίσεις παρέχοντας κάθε στοιχείο απαραίτητο για την υπηρεσιακή κατάσταση του υπαλλήλου, για τον οποίο το ερώτημα.
5. Οι υπάλληλοι απευθύνονται αποκλειστικά στις Δ/νσεις Προσωπικού, στις οποίες υπάγονται για τη διατύπωση τυχόν ερωτημάτων. Η Υπηρεσία μας θα θέτει στο αρχείο ή θα διαβιβάζει αρμοδίως ερωτήματα μεμονωμένων υπαλλήλων, οι οποίοι δεν έχουν απευθυνθεί αρμοδίως στην Υπηρεσία τους.

Η παρούσα εγκύκλιος έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, www.ypes.gr, στη διαδρομή «Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίου Τομέα - Ανθρώπινο Δυναμικό».

Η ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η Προϊσταμένη του Τμήματος
Γραμματείας και Παροχής Πληροφοριών
Του Υπουργείου Εσωτερικών
Μαρίνα Χρύση

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Όλα τα Υπουργεία, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
2. Γενικές και Ειδικές Γραμματείες Υπουργείων, Δ/νσεις Διοικητικού /Προσωπικού
3. Γενικές και Ειδικές Γραμματείες, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
4. Όλες τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, Διευθύνσεις Διοικητικού (με την παράκληση να κοινοποιήσουν την παρούσα στους Ο.Τ.Α. της χωρικής τους αρμοδιότητας)
5. Όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές, Διευθύνσεις Διοικητικού/Προσωπικού
6. Νομικό Συμβούλιο του Κράτους
7. Προεδρία της Κυβέρνησης
8. Υπουργείο Εσωτερικών, Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης
9. Υπουργείο Υγείας/Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού Νομικών Προσώπων
dpnp@moh.gov.gr
10. ΑΔΕΔΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Όλα τα Υπουργεία
-Γραφεία Υπουργών, Υφυπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών
-Γραφεία Γενικών, Ειδικών και Αναπληρωτών Γραμματέων
-Γραφεία Υπηρεσιακών Γραμματέων
2. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
-Γραφεία Συντονιστών
3. Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
Διεύθυνση Ατομικών Ρυθμίσεων
oron_ergasias@ypakp.gr

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ (με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο):

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γενικής Γραμματέως
3. Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων
4. Δ/νση Διοικητικών Υπηρεσιών
5. web.support@ypes.gr για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου στη διαδρομή «Ανθρώπινο Δυναμικό Δημοσίου Τομέα - Ανθρώπινο Δυναμικό».